

สุวรรณฯ สายรวมญาติ 2553: การวิเคราะห์ผลกระทบของนโยบายของรัฐต่อการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ชลประทาน จังหวัดสุพรรณบุรี โดยการประยุกต์แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ตามสภาพที่เป็นจริง ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์จักรกฤษณ์ พจนศิลป์, Ph.D. 103 หน้า

วัตถุประสงค์หลักในการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ผลกระทบนโยบายของภาครัฐที่มีต่อการใช้ทรัพยากรในตำบลจรเข้สามพัน อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยการประยุกต์ใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ตามสภาพที่เป็นจริง การศึกษาครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกข้าวจำนวน 32 ราย และเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยจำนวน 34 ราย ในปีการผลิต 2551/52

ปีการผลิต 2551/52 ตำบลจรเข้สามพัน มีพื้นที่การผลิตข้าว 2 รอบต่อปี เท่ากับ 5,520 ไร่ พื้นที่การผลิตข้าว 3 รอบต่อปี 3,680 ไร่ และพื้นที่การผลิตอ้อย 18,722 ไร่ ระดับการใช้ทรัพยากรแรงงาน 136,280 วันทำงาน ทุน 231,050,000 บาท และน้ำ 65,456,000 ลบ.ม. โดยระดับราคาข้าวเปลือกเจ้าเฉลี่ยเกี่ยวละ 9,790 บาท และราคาอ้อยตันละ 930 บาท วิเคราะห์นโยบายการประกันราคาข้าวเปลือกที่ราคาประกันเกี่ยวละ 10,000 บาท 12,000 บาท และ 14,000 บาท ด้วยแบบจำลอง PMP ระดับภูมิภาค ที่ใช้เทคนิคการปรับค่า (Calibration) สัมประสิทธิ์ที่สะท้อนสภาพความเป็นจริง ผลการวิเคราะห์ พบว่า ระดับราคาประกันข้าวเปลือกเจ้าเกี่ยวละ 14,000 บาท กระทบต่อการเปลี่ยนแปลงการจัดสรรทรัพยากรมากที่สุด ซึ่งรายได้เหนือต้นทุนเงินสดเพิ่มขึ้นร้อยละ 39.40 พื้นที่การผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.16 โดยพื้นที่การผลิตข้าว 3 รอบต่อปีเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นมากที่สุด เท่ากับ ร้อยละ 35.09 รองลงมาคือพื้นที่การผลิตข้าว 2 รอบต่อปีร้อยละ 31.14 ขณะที่พื้นที่การผลิตอ้อยลดลงร้อยละ 5.4 สำหรับการจัดสรรทรัพยากรแรงงาน ทุน และน้ำ เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 12.66 สำหรับราคาประกันข้าวเปลือกเจ้าเกี่ยวละ 10,000 บาท ระดับรายได้เหนือต้นทุนเงินสดจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.15 กระทบต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้ทรัพยากรน้อยที่สุดเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.85 สรุปได้ว่านโยบายประกันราคาข้าวเปลือกเจ้าจะส่งผลต่อพื้นที่การผลิตข้าว 3 รอบต่อปี เพิ่มการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด รองลงมาคือพื้นที่การผลิตข้าว 2 รอบต่อปี และพื้นที่การผลิตอ้อย ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงระหว่างทรัพยากร สรุปได้ว่า ทรัพยากรแรงงานจะมีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด รองลงมาคือ น้ำ ทุน และที่ดิน ตามลำดับ

การประกันราคาช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรและยังส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้และการจัดสรรทรัพยากรในระดับที่แตกต่างกัน หากรัฐต้องการเพิ่มการเปลี่ยนแปลงการจัดสรรทรัพยากรมาก ควรกำหนดราคาประกันในระดับสูง ในทางตรงกันข้าม หากรัฐต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการจัดสรรทรัพยากรน้อย ควรกำหนดราคาประกันในระดับต่ำ